



Nordic Business Forum 2011



TUOTTAVA VASTUULLISUUS

Seminaaritiivistelmä 30.9.–1.10.2011

Tapahtuman viralliset yhteistyökumppanit



Tuottava vastuullisuus -seminaarin tiivistelmälehti

© Nordic Business Forum 2011

Kuvat Paula Ojansuu

Esipuhe Hans-Peter Siefen, Nordic Business Forum

Tiivistelmät ja taitto Mari Hakkarainen

Toimitus on lyhentänyt ja väliotsikoinut puheita.

Tämä pdf-tiedosto on tarkoitettu näytöllä katsottavaksi. Tulostettaessa kuvat eivät toistu hyvälaatuisina.

Sisältö

Esipuhe	4
Yrittäjähenkisyys, myynti ja vastuunkanto <i>Hans-Peter Siefen</i>	6
Yhteiskuntavastuusta kilpailuetu <i>Esko Aho</i>	8
Ilmastomuutos ilkeänä ongelmana <i>Eija-Riitta Korhola</i>	10
Paneelikeskustelu: Ilmastomuutos, yritysten ympäristövastuu ja cleantech liiketoimintana	12
Tulevaisuuden kestävyys – ajatusmallit, uhat ja uudet mahdollisuudet <i>Alf Rehn</i>	14
Arvokas elämä <i>Pekka Himanen</i>	16
Epämiellyttävä totuus <i>Al Gore</i>	18
Hyvästit fossiilisille polttoaineille – historiamme suurin POSITIIVINEN muutos <i>Bruce Oreck</i>	20
Asenteet – menestyvän yhteisön avain <i>Sauli Niinistö</i>	22
Arvot – kasvun hallinnan ja johtamisen perusta. <i>Anssi Vanjoki</i>	24
Menestyssysteemit ja innovaation voima <i>Jari Sarasvuo</i>	26
Palkkio ajattelutavan takana <i>Les Brown</i>	28
Vaikuttava puhuminen, VIP-koulutus <i>Les Brown</i>	30
Seminaarin tunnelmia	32
Vuoden Vastuullinen Johtaja 2011 Yrittäjä Mika Anttonen	35



Nordic Business Forum 2011

Nordic Business Forum 2011 kokosi Jyväskylään 1800 liike-elämän kärkinimeä joka puolelta Suomea sekä mm. Virosta, Ruotsista, Isosta-Britanniasta ja Saksasta. Edustettuina oli monta alaa ja monen kokoisia yrityksiä, urheilijoita, tutkijoita sekä muita itseään aktiivisesti kehittäviä yrittäjähenkistä ihmisiä. Tapahtuma toi yhteen sekä estradilla että yleisön joukossa maamme ja koko maailman vaikuttavimpia nimiä.

Vuoden 2011 Nordic Business Forum kantoi nimeä Tuottava vastuullisuus ja pääteemana oli nimen mukaisesti vastuullinen liiketoiminta ja yritysten ympäristövastuu. Sivuteemoina mukana olivat myös innovatiivisuus ja mielen voimavarat. Vastuullisuutta käsiteltiin monilta kanteilta ja monen alan ammat-

tilaisten toimesta aina myynnistä ja yrittäjähenkisestä asenteesta Yhdysvaltain armeijan viitoittamiin uusiin energiatehokkuus- ja päästötavoitteisiin. Seminaarin lomassa keskityttiin voimakkaasti myös verkostoitumiseen, jota varten käytössä oli ensimmäistä kertaa myös Bisnes-/verkostoitumislounaskonsepti.

Tiivistelmä

Seminaarin alkoi yllätyksellisesti musiikkiesityksellä, kun lavalle nousi tähtitaivaan sekaan Suomen Euroviisuedustaja **Paradise Oskar**. Seminaarin avasivat varsinaisesti Suomen Yrittäjäyhteisön toimitusjohtaja **Jyri Lindén** ja Jyväskylän kaupunginjohtaja **Markku Andersson**. Seminaarin juonsi **Janne Porkka** ja seminaarin musiikkiesityksistä ja tunnelmamusikista vastasi

Paradise Oskarin lisäksi **Severi Pyysalo & Niklas Winter duo** sekä pianisti **Pauli Kari**.

Tässä seminaaritiivistelmässä on ikuistettu yksiin kansiin lyhyet tiivistelmät seminaarin puheenvuoroista kronologisessa järjestyksessä. Toivomme, että se toimii hyvänä tukena seminaariosallistujien omille muistiinpanoille ja muistijäljille sekä antaa otteen seminaarin sisällöstä nostaen esiin joitain tärkeimmistä pointeista seminaarin puheenvuoroista myös niille tämän tiivistelmän lukijoille, jotka eivät seminaariin osallistuneet.



30.9.-1.10.2011 Jyväskylän Paviljonki

Ensimmäisen seminaaripäivän puhujat

Hans-Peter Siefen, Suomen Yrittäjyhteisö

Esko Aho, Nokia Oyj

Eija-Riitta Korhola, europarlamentaarikko

Paneelikeskustelussa:

Eija-Riitta Korhola

Sirpa Juutinen, PwC Oy:n yritysvastuujohtaja

Harri Kemin, Kemira Oyj:n toimitusjohtaja

Mauri Pekkarinen, kansanedustaja, talousvaliokunnan puheenjohtaja

Moderaattorina **Pasi Rutanen**, suurlähettiläs

Alf Rehn, professori

Pekka Himanen, professori

Al Gore, Yhdysvaltain 45. varapresidentti

Toisen seminaaripäivän puhujat

Bruce Oreck, USA:n Suomen suurlähettiläs

Sauli Niinistö, varatuomari

Anssi Vanjoki, monitoimija

Jari Sarasvuo, Trainers' House Oyj

Les Brown, maailman johtava motivaatiovalmentaja

Julie VanPutten

Clifton Anderson

Puhujien laajemmat puhujaesittelyt sekä muuta tietoa seminaarin järjestelyistä löydät laajemmin myös seminaarista etukäteismateriaalina tehdystä ohjelmalehdestä

(<http://www.suomenyrittajayhteiso.fi/seminaarilehti2011>).

Yrittäjähenkisyys, myynti ja vastuunkanto

Hans-Peter Siefen

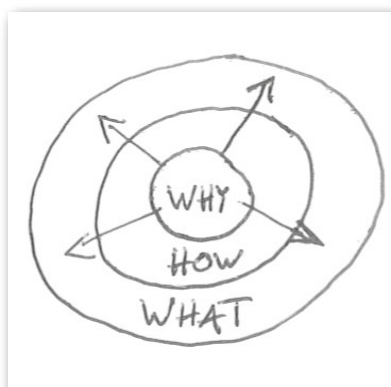
Yrittäjä



Esko Aho piti tässä rakennuksessa vuonna 1994 merkittävän puheen, joka vaikutti ratkaisevasti siihen, liittykö Suomi EU:hun, eli meidän kaikkien elämäämme. Tässä seminaarissa tavoitteenamme on saada jokaiselle ainakin yksi idea, joka muuttaa elämää tai bisnestä pysyvästi – ideoita voi tulla jopa 12 eli yksi jokaiselta puhujalta.

Työn merkityksellisyys

Ihmiset eivät osta sitä mitä teet. He ostavat tarkoitusperiäsi. Moni tietää, mitä yritys tekee. Osa tietää, myös miten yri-



tys sen tekee. Harva tietää, miksi yritys sitä tekee.

Vapaaehtoistyötä tehdään, koska se koetaan merkitykselliseksi. Entä jos voit mennä joka päivä töihin se sama tunne rinnassasi?

Kiteytä oman työsi missio. Mikä on oman työsi päämäärä? Tehdäänpö työtä vain sen takia, että saisimme rahaa laadukkaamman vapaa-ajan viettoon? Työssä ollaan elämästä niin merkittävä aika, että olisi hyvä, jos sen ajan tuntisi tekevänsä jotain merkityksellistä. Nordic Business Forum haluaa edistää yrittäjähenkisyyttä. Tarjoamme työkaluja sen rakentamiseen.



Nordic Business Forum on sitoutunut yrittäjyyskasvatukseen Inspiration for two -lupauksella. Jokais-
ta lippua kohden annamme päivän inspiraatiota ja
yrittäjähenkisyyttä myös yhdelle koululaiselle.



Avainsana ei ole olla yrittäjä. Kaik-
kien ei ole oltava yrittäjiä, monen oli-
si parempi mennä töihin. Avainsana on
yrittäjähenkisyys, joka tunnetaan myös
sisäisenä yrittäjyytenä. Se on asenne,
jolla työskentelee ja kantaa vastuuta;
asenne, jolla luo uutta ja ajattelee. Oman
organisaation etu on samalla myös oma
etu. Yrittäjähenkiset ihmiset etenevät
ensimmäisinä ja irtisanotaan viimeisinä.

Minä Oy

Oman elämänsä voi hahmottaa yritystoi-
mintana:

- myynti: parinmuodostuksesta
lähtien, töihin pääseminen jne
- markkinointi: mitä annat itsestäsi
- HR: kunto ja hyvinvointi
- kommunikaatio: toisten kohtelu
ja viestiminen

- kehitysosasto: jos ei kehitetä, ei
pystytä pitämään nykyistäkään
asemaa
- talous: vuositasolla tehdään voit-
toa

Tarvitsemme ihmisiä, jotka ajattele-
vat olevansa Minä Oy. Yrittäjyys pitää
yhteiskuntaa pystyssä. Yrittäjähengi-
syys pitää yritykset pystyssä.

Monella on myynnistä kuva, että vil-
pillinen myyjä on tyypillinen. Sen sijaan
paras myyjä on reilu ja saa asiakkaat si-
toutumaan. Ilman myyntiä kaikki muu-
kin olisi turhaa. Vaikka missio ja tuotet-
tava asia olisi kuinka hyvä, se on turhaa,
jos sitä ei myydä.

Vastuulliseen liiketoimintaan liittyy
ympäristöasioiden lisäksi myynti ja yrit-
täjähenkisyys.

Inspiration for two

Nordic Business Forum on sitoutunut
yrittäjyyskasvatukseen Inspiration for
two -lupauksella. Jokaista lippua kohden
annamme päivän inspiraatiota ja yrittä-
jähenkisyyttä myös yhdelle koululaisel-
le. Tämä tehdään vapaaehtoistyönä, il-
man tukia.

Olemme mukana myös Global Dig-
nity -hankkeessa, jossa autetaan kou-
lulaisia ympäri maailman kehittämään
omanarvontuntoaan. Global Dignity
Finland on juuri perustettu. Ihmisarvon
päivää vietetään 19.10. tapahtumassa,
jossa nostetaan esiin ihmisarvon lisäk-
si yksilön ajattelun vallankumouksellis-
ta voimaa.

Yhteiskuntavastuusta kilpailuetu

Esko Aho

Executive Vice President, Nokia



Yritykset kantavat yhteiskuntavastuutaan eri tavoin eri vaiheissa.

Yhteiskuntavastuun ensimmäisessä vaiheessa yritykset antavat omasta liikevaihdostaan tietyn osan pois, koska menestys on osittain hankittu muiden kustannuksella. Tämän ajattelutavan mukaan avun antaminen ilman mitään pyyteitä on paras tapa hankkia yleinen hyväksyttävyys.

Tämän jälkeen on tullut vallalle projektiauttamisen kausi. Apu ei ole enää pelkkää passiivista antamista, vaan yritykset ovat mukana avun perille saattamisessa. Projekteilla ei kuitenkaan ole ollut mitään tekemistä oman liiketoi-

minnan kanssa. Tätä vaihetta vielä aika pitkälti eletään.

Nyt ollaan näkemässä uudenlaisen haaste: kuinka sitoa yhteen yrityksen oma liiketoimintastrategia ja kyky auttaa ympäröivää yhteiskuntaa. Miellenkiintoisin teoria tästä teemasta on Harvard Business Schoolissa Michael Porterin kehittelemä *shared value*. Yritysten ja yhteiskunnan täytyy arvioida uudelleen keskinäiset suhteensa. Kannattava liiketoiminta ei ole pitkään mahdollista, jos ympäröivä yhteiskunta ei voi hyvin. Yritysten täytyy olla mukana näiden ongelmien ratkaisemisessa. Samalla yhteiskunta ei voi selvitä haasteistaan, jos yritysten voimavaroja ei saada tehokkaasti käyttöön. Jos toimitaan oi-



Tarvitsemme lisää kahta perusominaisuutta: riskejä ja hikeä.

kein, syntyy lisäarvoa joka on kaikkien jaettavissa ja kaikki voittavat.

Tulevaisuus

Shared value on tulevaisuutta. Miksi sen mukaisesti ei toimita jo nyt? Yrityksillä on suuria vaikeuksia nähdä omaa rooliaan ja vastuutaan. Neuvostoliiton romahtaminen loi ilmapiirin, jossa mielenkiinto demokratian kehittämiseksi laantui. Globalisaatio avasi rajat, jolloin yritykset ajattelivat toimivansa globaalisti ja mielenkiinto yksittäisiin maihin lopahti. Näin on syntynyt tilanne, jossa yritykset eivät enää pysty niin hyvin lukemaan missä tilanteessa yhteiskunta nyt on.

Diktatuurit kaatuvat, demokratiat kaatuvat, onko tämä sattumaa? Diktatuureissa valehdellaan. Demokratioissa valehdellaan: esimerkiksi Euroopassa, että yhteisvaluutta ei pakota uhrauksiin; Yhdysvalloissa, että talous on jo elpymässä.

Meidän on oltava kiinnostuneempia yhteiskunnista. Poliittisesta päätöksentekojärjestelmästä on pidettävä huolta. Elinkeinoelämä ei voi olla vain sivustaseuraaja.

Miksi yhteiskunnat eivät ajattele jo shared valueta? Monesti ajatellaan, että yritysten voitontavoittelu on este yhteistyölle. Ajatellaan, että julkisen ja yksityisen raja on pidettävä selkeänä. Itse en ajattele näin. Tehoton ja huonosti palveleva on huono, olipa se yksityistä tai julkista. On silti tärkeää sinänsä, että yhteistyö on mahdollista.

Maaailmaa ei voida pelastaa, jos yhteistoimintaa ei saada aikaiseksi. Maailman pelastamisesta on tehtävä kannattavaa liiketoimintaa. Pelkästään julkisen sektorin resurssit eivät riitä.

Meillä on dramaattisia systeemisii ongelmia. Näitä ongelmia ei voi ratkaista olemattomiksi. Niitä voi ainoastaan pilkkoa pienemmiksi ja siedettävämmiksi.

Jos yhteiskunnan ongelmat ovat systeemisiä, myös yritysten haasteet ovat. Esimerkiksi sähköauto on fiksu keksintö. Miksi ne edistyvät hitaasti? Ei ole ekosysteemiä, johon tämä ratkaisu voitaisiin istuttaa. Stand by -sähkönkäyttö vie 10 % kaikesta sähkönkäytöstä. Miten löytyisi tähän tekninen ratkaisu?

Sähköiset ratkaisut terveydenhuollossa tulevat olemaan aivan ratkaiseva tekijä. Teknologiat ovat olemassa, mutta ympäristö ei mahdollista niiden hyödyntämistä.

Milloin mobiiliteknologiaa aletaan käyttää esimerkiksi koulutukseen ja rahaliikenteeseen?

Suomen tilanne

Suremme työpaikkojen katoamista, mistä löytyisi uusia nokiaita? Kun työpaikkoja häviää, yritysten on toimittava vastuullisesti auttaen työntekijöitä löytämään uusi työ. Nokia on tehnyt tässä historiaa omalla ohjelmallaan, eikä laajaa purnausta kuulu.

Negatiiviset viestit ovat painoarvoisia – hyvää synnyttävälle uutisille on vaikea voittaa alaa.

Suomi on juuri oikean kokoinen. Meillä on hyvin toimiva yhteiskunta, koulutettu väestö, olemme tottuneet toimimaan yhdessä. Jos teemme oikeita asioita oikealla tavalla, voimme olla tekemässä maailmasta parempaa paikkaa.

Uutta kasvua

Tarvitsemme kahta perusominaisuutta lisää.

Riskejä. Uusi ei voi syntyä riskittömästi. On vaikea luoda uutta niin, että kaikki taputtavat. Vastustus on hyvä merkki. Yrittäjät ovat luonnostaan riskinottajia, mutta kykyä tarvitaan julkisellekin puolelle.

Hikeä. Mitään uutta kunnollista ei synny ilman hikeä. Menestys ei tule nopeasti keksimällä. Talent-Suomea ei ole olemassa. 10 000 tunnin sääntö: pelkkä lahjakkuus ei auta mihinkään.

Johtamisen ympäristöt ovat valtavasti muuttuneet. Ongelmat ovat muuttuneet monimutkaisemmiksi, mutta samalla yleinen mielipide vaatii yksinkertaisempia ratkaisuja. Sama haaste on meillä kaikilla. Meidän täytyy pelkistää tavalla joka auttaa ihmisiä ymmärtämään.

Pienikin yritys voi hyötyä vastuullisuudesta. Kaikki on ennen ollut aina paremmin ja kilpailu on kiristynyt koko ajan. Pienellä yrityksellä on yhtä suuri syy investoida eettisyyteen ja ympäristöystävällisyyteen kuin isoillakin. Isot alkavat vaatia omien sääntöjensä noudattamista. Talouskurimuksesta ei tulla ulos säästämällä, vaan luomalla uutta kasvua.

Ilmastomuutos ilkeänä ongelmana

Eija-Riitta Korhola
Europarlamentaarikko



Konsensus vallitsee siitä, että ilmastossamme on hiilidioksidia liikaa. Vuonna 2007 alkoi ilmastohypen aika, joka oli osaksi pop- ja viihdekulttuuria. Ilmastomuutos oli kuin joulukuusi, johon kaikki ripustivat koristeensa.

Aikaisemmin puhuttiin kasvihuoneilmästä, jolla oli myös positiivinen merkitys – kasvihuonekaasut ovat myös tarpeellisia. Sittenkin verbaliikka on muuttunut: puhutaan ilmastomuutoksesta, ilmaston lämpenemisestä, globaali

lista lämpenemisestä, ilmastokriisistä, ilmastokatastrofista ja ilmastokaaoksesta. Nyt keskustellaan jopa planeetan tuhoutumisesta ja planeetan pelastamisesta.

Siitä, että on tunnistanut ongelman, ei loogisesti seuraa, että osaisi ratkaista sen viisaasti. Ilmastopolitiikkaa on tehty ensimmäisten tunnistajien joukolle. Onko ongelma tunnistettu oikein? Se on kyllä havaittu oikein, mutta se on ainakin kahdessa suhteessa tunnistettu väärin. Se ei ole saasteongelma, eikä se ole ympäristöongelma. Se on eksis-

tentiaalinen ongelma. Perussyöt ja myös ratkaisun avaimet liittyvät talouden ja energiamarkkinoiden rakenteeseen ja toimintaan.

Sopimuksilla pyrittiin sopimaan monitahoisia ongelmia yksinkertaisilla sopimuksilla käsittämättä, mistä oikeastaan on kyse. Ilmastomuutos ei ole kesy ongelma. Kioton sopimuksen (laadittiin 1997, tuli voimaan 2005) taustaoletuksena on, että hiilidioksiditonnetta voidaan hallita kuten ydinjätettä. Ilmastomuutosongelma on niin paljon monimutkaisempi, ettei se toimi näin. Päästökattojen asettaminen ainoastaan siirtää päästöjä muualle.

Ilkeät ongelmat

Ilkeä ongelma on ongelmavyöhyke: monimutkaisten takaisinkytkentöjen ja riippuvuussuhteiden muodostama ongelmakimppu, joita teknologisessa yhteiskunnassa esiintyy yhä useammalla alalla.

Ilkeät ongelmat ovat vaikeasti määriteltävissä eikä niillä ole selvää päätepistettä. Ratkaisut eivät ole oikeita tai vääriä vaan parempia tai huonompia. Ratkaisulle ei ole välitöntä tai lopullista testiä: jokainen ratkaisu on kertalaaki, koska virheistä oppimisen mahdollisuutta ei ole ja jokaisella ratkaisuyrityksellä on merkittävä vaikutus. Ilkeillä ongelmilla ei ole selkeää luetteloa mahdollisista ratkaisuvaihtoehdoista eikä selkeästi kuvattua toimenpideohjelmaa, jotka voidaan panna täytäntöön. Ilkeä ongelma voidaan esittää lukuisin eri tavoin. Jokainen ilkeä ongelma on ainutlaatuinen, mutta samalla sitä voidaan pitää toisen ilkeän ongelman oireena.



Ilkeä ongelma on ongelmavyöhyt: monimutkaisten takaisinkytkentöjen ja riippuvuussuhteiden muodostama ongelmakimppu.

Ilmastopolitiikka

Kioto-sopimus on halvaannuttanut keskustelun tehokkaammista keinoista. Se on synnyttänyt porsaanreikiä, jotka itse asiassa ovat pahentaneet tilannetta. Ilmastopolitiikassakin etsitään helppoja ratkaisuja.

Günter Verheugen on sanonut, että me viemme muualle saasteita ja tuomme Eurooppaan työttömyyttä. Nyt tulisi todeta perinteinen vihreä rajoittamisen politiikka vääräksi vastaukseksi ja etsiä myönteisempiä ja luovuutta vapauttavia keinoja ilmastohaasteen edessä.

Kioto-lähestymistavassa on useita ideologisia ongelmia. Päästöt ovat ideologisesti eriarvoisia: teollisuusmaiden on aina vähennettävä omia päästöjään silloinkin, kun tehokkaampi tulos saataisiin aikaan vähentämällä päästöjä muualla. Tässä lähestymistavassa tärkeintä ovat eleet, kunnianhimo ja keinot – ei lopputulos. Ympäristöasioista puhumissa voidaan nähdä jopa uskonnollisia elementtejä.

Mielestäni ainoastaan tasatahtinen ilmastopolitiikka on mielekästä. Kaikkien on edettävä päästöjen vähennyksessä samaan tahtiin.

Taluskriisin aikana ilmastohype on auttamatta ohi. Ensi vuonna Kioto-sopimus umpeutuu ja Rion sopimuksesta on kulunut 20 vuotta. Väitän, että 20 vuotta on heitetty hukkaan, sillä päästöjen määrä on kasvanut sekä absoluutisesti että suhteellisesti. Emme osaa kasvaa niin, että päästöt eivät kasvaisi samassa suhteessa.

Hyvä uutinen on, että hiili-intensiteetti on laskenut. Tosin aivan viime

vuosina hiilen määrä on jälleen lähtenyt kasvuun, koska Kiina ja Intia ovat nousussa.

Strategian uudelleenmuotoilu

On lopetettava puheet ilmastomuutoksen pysäyttämisestä. Oikeampaa on varmistaa kasvavan ihmiskunnan tarpeet kestävästi.

On erotettava lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset vaikuttajat. Musta hiili eli noki lämmittelee ilmakehää ja on vakava terveysongelma. Sen rajoittaminen on toteutettavissa, ja satsaus maksaa itsensä takaisin terveyshyötyinä.

Metsiä pitää lisätä, ei polttaa. Metsiä on suojeltava erillisellä kattavalla metsäohjelmalla, jolla suojellaan trooppisia metsiä. Metsät toimivat hiilinieluna, turvaavat biodiversiteettiä, tuovat elinkeidon alkuperäiskansoille ja torjuvat eroosiota.

On lisättävä muutokseen sopeutumista. Kustannuksia säästävä tekninen varustautuminen ja sopeutuminen on välttämätöntä. Vakuutusjärjestelmistä, paikallisista sopeutumistoimista ja kehittyneistä varhaisen varautumisen sys-

teemeistä on hyötyä, oltiin ilmastomuutoksen syistä mitä mieltä tahansa.

On palattava YK:n kehitystavoitteisiin. Uutta sopimusta tai uusia neuvotte-luja ei tarvita, jos 0,7 % BKT:sta otetaan vakavasti ja pannaan täytäntöön. Tällä hetkellä vain puolet tästä tavoitteesta toteutuu.

Ilmastopolitiikka on keskittynyt energiantuotannosta johtuvien hiilidioksidipäästöjen leikkaamiseen ja karttanut helppoja ja tehokkaita ratkaisuja. Nyt voitaisiin keskittyä myös ilmastomuutoksen helpoimpiin puoliin, joissa tuloksia on saavutettavissa. Tulisi tehdä pieniä tekoja mieluummin kuin käydä suoraan ainoastaan ison kysymyksen kimppuun.

Yhteiskunnan dekarbonisaatio on välttämätöntä, mutta vaatii teknologisia innovaatioita. Päästökauppa ei ole oikea väline siihen.

Ihmiskunta on kekseliäs ja luova. Tulevaisuus on avoin.





Paneelikeskustelu

Ilmastomuutos, yritysten ympäristövastuu ja cleantech liiketoimintana

Keskustelijoina

- Eija-Riitta Korhola, europarlamentaarikko
- Sirpa Juutinen, PwC:n yritys vastuujohtaja
- Harri Kerminen, Kemira Oyj:n toimitusjohtaja
- Mauri Pekkarinen, kansanedustaja, talousvaliokunnan puheenjohtaja
- Moderaattorina Pasi Rutanen, suurlähettiläs

Tämän päivän ongelmia ei ratkaista sen tason ajattelulla, joka on synnyttänyt nämä ongelmat. - Albert Einstein

Mauri Pekkarinen: Olen ilmastomuutoksen suhteen enemmän algorelainen kuin eijariittakorholalainen. Ilmastomuutos on ihmiskunnan suurin haaste. Meillä ei ole moraalista oikeutta jättää lapsillemme sellaista maailmaa, joka uhkaa, ellei kysymyksen voittamiseksi tehdä mahdollisimman paljon. Vastuu on meillä, joilla on mahdollisuus tehdä paljon. Ei voi edellyttää, että vahvistetaan ihmisiä kestämaan kehitys, jolloin heikoimmat kärsivät. Tähän ei saa

tyytyä. Olen entistä vahvemmin sillä kannalla, että voimme tehdä paljon.

Sirpa Juutinen: Jos meillä on pienintäkään epäilystä isosta uhkasta, emme voi jättää tekemättä kaikkeamme. Elinmahdollisuudet on säilytettävä. Yrityksen johto kantaa aina huolta siitä, että mikään ei saa uhata toimintaa. Toisaalta muutoksesta etsitään uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Harri Kerminen: Uskon että ilmastomuutos etenee. Toisaalta meillä pitäisi olla toivoa siitäkin, että voimme sen hallita. Muutoksella on haitallinen vaikutus puhtaan veden saatavuuteen. Kun tämä ymmärretään, sitä voidaan hallita.

Eija-Riitta Korhola: Keskustelu on hyvin latautunut. En sanonut ettei ilmastomuutosta pidä ottaa vakavasti, vaan että meillä on väärä strategia. Pitää muuttaa strategiaa tehokkaammaksi ja oikeudenmukaisemmaksi. Asiaa käytetään vain poseeraamiseen.

Mitä vastaamme lapsille?

Lapset kysyvät: Miksi ei tehdä konetta joka ottaisi saasteet pois? Miksei kaikkeen saastuttavaan voi laittaa suodattimia? Kuinka paljon maailma saastuttaa tällä hetkellä?

Pasi Rutanen: Tähän ei pysty vastaamaan, sillä saaste tulee monesta lähteestä. Ellemme ryhdy tällä vuosikymmenellä toimenpiteisiin, aiheutamme yli 50 miljoonan ihmisen ennenaikaisen kuoleman. Toisaalta ajatelkaapa, jos emme olisi tehneet näiden asioiden hyväksi mitään. Suomalainen teollisuus on puhdistanut vetensä ja rajannut ilmapäästönsä. Suomalainen yhteiskunta saastuttaa varsin vähän. Jos yksi yhteiskunta pystyy sen tekemään, se pystytään tekemään koko maapallollakin. Ei pidä enää puhua vihreästä, vaan siitä, että vähemmän riittää: less. Yrityksissä alkaa olla jo työntekijöitä, jotka vastaavat kestävästä kehityksestä: chief sustainability officer.

Yritysten vastuu

Harri Kerminen: Vastuu on keskeinen menestyksen elementti – shared value on tätä päivää. Ympäristöasiat pyritään muuttamaan liiketoiminnaksi. Kemirakaan ei ole enää valtio-omisteen lannoiteyhtiö. 2007-08 muutettiin strateginen suunta: olemme johtavia vesiteknologian yrityksiä maailmassa. Ympäristövastuu ja yritys vastuu tulevat yhdeksi ja samaksi asiaksi. Me pelastamme ja puhdistamme maailman.

Sirpa Juutinen: Harri Kerminen on esimerkki valistuneesta yritysjohtajasta. Nouseva trendi, vesijalanjälki, on tunnistettu ja sen mukaan on muutettu omaa toimintaa. Tämä edellyttää, että täytyy ymmärtää mitä maailmassa tapahtuu. Kun muutosta tehdään, pitää tietää, ettei tule yllätyksiä. Meillä on paljon tietoa, mutta tarvitaan myös viisautta. Viisaudella on tehtävä päätöksiä.

Mauri Pekkarinen: Meillä on juridinen vastuu täyttää ympäristöön liittyvät normit – myös vain suosituksin annettavat. Meidän täytyy tunnistaa ennalta käsin menestystekijät ja toimia niiden mukaan. Uusia mahdollisuuksia on hyödynnettävä ympäristön hyväksi.

Eija-Riitta Korhola: Yritykset ovat avainasemassa. Nimenomaan teknologiaratkaisut ovat tärkeitä. Jos yritykset eivät halua toimia ympäristön hyväksi, onko se lopulta sittenkin poliitikkojen vika? Kustannukset pitää jakaa tasaisesti. Euroopan osuus päästöistä on 11 %. Pelkkä oma rajoittamisemme ei pelasta maailmaa, vaan rajoittaa kilpailukykyä.

Cleantech tulevaisuuden markkinana

Pasi Rutanen: Cleantech-markkina kasvaa. Suomi on pudonnut tässä keskastiin. Tällä hetkellä cleantechin kasvu on vuosittain kymmeniä prosentteja.

Harri Kerminen: Suomessa on 2000 cleantech-yritystä, jotka työllistävät 30

000 henkilöä ja kasvavat vuosittain 10 %. Osuus on globaalisti pieni, mutta meillä on mahdollisuuksia. Pitää rakentaa vahvuuksien päälle. Yritykset voisivat toimia horisontaalisesti yhdessä, liittoutua. Innovaatioiden rakentamisessa meillä on hyvät olosuhteet. Meidän pitää luoda yhdessä konsepteja kasvualueella.

Mauri Pekkarinen: Kyllä me olemme edelleen maailman huipulla. Julkisia tutkimus- ja kehitysvaroja on lisätty moninkertaisesti. Julkisen panoksen lisäksi tuo myös yksityistä panostusta.

Sirpa Juutinen: Cleantech on kohta uusi normaali, ”uusi musta”.

Ympäristöosaamisen vienti

Eija-Riitta Korhola: Kiina kasvattaa koko ajan mahdollisuuksiaan. Kiina tulee usein meidän petaamillemme markkinoille. Euroopan sisämarkkinoilla on ongelmia palveluiden markkinoissa. Vihreän energian työpaikat eivät ole vielä kannattaneet, vaan syövät muita työpaikkoja.

Mauri Pekkarinen: Yksi strategisen huippuosaamisen keskittymä keskittyy ympäristöteknologiaan. On rakennettu järjestelyjä, joilla osaamista viedään esim. Kiinaan.

Sirpa Juutinen: Vienti on yhteispeliä, rakentamista samaan suuntaan. Kaikki ei mene virallisia teitä: yhteisöjä rakennetaan sosiaalisessa mediassa ja muualla, jos oikea tarve löydetään.

Harri Kerminen: Markkinointi jää kuitenkin yritysten vastuulle. Mutkikailla verkostoilla liiketoiminta ei synny, vaan systemaattisella määrätietoisella työllä. Meillä pitää olla huipputasoinen korkeakoulujärjestelmä. AaltoEs synnyttää yrittäjyyttä. ICT:n vetovoima on kova ja cleantech on saatava sinne mukaan. Miten saadaan pk-sektori tähän mukaan?

Tulevaisuuden kestävyys – ajatusmallit, uhat ja uudet mahdollisuudet

Alf Rehn
Professori



Kestävä kehitys on suurempi kysymys kuin mikään muu, mitä planeetalla on. Ilkeät ongelmat voivat vaatia ilkeitä ratkaisuja. Mikään yksittäinen ratkaisu ei riitä. Emme tiedä, miten monimutkaisia, haasteellisia ja jopa epämurkavia ratkaisuja tullaan tarvitsemaan. Tyydymme ajattelemaan, että innovaatio pelastaa maailman, ja heitetään vielä vähän luovuutta mukaan, niin ongelma ratkeaa. Mutta tästä ongelmasta emme pääse puhtaasti innovoimalla pois, sillä tapamme lähestyä ongelmia on osa ongelmaa.

Mitä näemme

Paikalla on 1800 huippuälykästä ihmistä. Miksi olemme täällä? Koska haluamme nähdä AI Goren. Mutta myös koska haluamme miettiä, mitä näemme ja mitä emme näe.

Kuka tänään ei rakasta kestävyttä? Jopa republikaanit alkavat puhua kestävästä kehityksestä

Lyhyen kevään teoria on vallankumousteoriaa. Kun vallankumous tulee, tulee hyvin lyhyt hetki, jolloin kaikesta voi vapaasti puhua. Mutta kevät loppuu ai-

na, koska ennemmin tai myöhemmin joku haluaa määrätä, mikä on oikea pääkysymys ja -juoni. Kun lyhyt kevät loppuu, myös mahdollisuus todelliseen muutokseen kokee kovan tällin. Juuri nyt kaikki mahdollisuudet halutaan nostaa pöydälle ja keskustella tästä.

Ongelmamme on tieto: olemme kiinni omassa kuvastamme tästä keskustelusta. Rakastamme järkeä ja tietoa yli kaiken. Olemme kaikki oman tietomme vankeja. Toivomme, että tie tulevaisuuteen kulkee meidän tietomme kautta.



Ilmastoskeptikot ovat tehneet kestävän kehityksen eteen paljon enemmän kuin moni muu: he ovat pitäneet yllä keskustelua.

Haluamme että oma osamismme pysyy keskeisenä.

Olemme vaarallisessa tilassa. Aivoissa on paljon oikoteitä ja helppoja ratkaisuja. Menemme niihin kenttiin, jotka ovat kivoja.

Keskustelua ei pidä käydä pikkulasten ja jääkarhujen kautta. Silloin katsotaan sitä mitä halutaan nähdä ja mikä on helppoa. Otamme vastaan vain ne tiedot, jotka tukevat omaa osaamistamme.

Parhaista käytännöistä (best practise) puhuinen on vaarallista. Mistä tiedämme mikä on parasta? Paras käytäntö tarkoittaa sitä, mikä toimi ennen. Nyt pitää etsiä seuraavaa käytäntöä (next practise).

Mitä emme näe

Ovatko nykyiset kestävyyskkenaariot riittäviä? Ilmastosta on nyt helppo keskustella, tunnemme termit. Mutta tiedämmekö vesijalanjälkemme? Tiedämmekö miten syömämme ruoka vaikuttaa? Miten nopeasti Suomen vanheneminen on kestävyysongelma?

Nämä ongelmat eivät ole valmiiksi pu-reskeltuja ja niihin ei ole terminologiaa.

Mitä kestävyys on sinulle? Mitä näet ja mitä jää näkemättä? Mitä tulevaisuuksia me emme näe? On olemassa monen-tyyppisiä tulevaisuuksia, joista keskitymme harvoin. Luulemme, että tapa jolla me toimimme, on tulevaisuudelle tärkein.

Voimme puhua omituisista tulevaisuuksista, jotka eivät vaadi meitä muuttamaan. Sadan vuoden päästä syömm

kaikki soijaa, mutta tässä hetkessä otan silti megamätön.

Riittääkö se, mihin minä olen tottunut? Olemme veitsen terällä. Jokainen toiminto tänään voi olla se, joka kaa-taa meidät jompaankumpaan suuntaan. Vaihtoehtoina ovat vihreä utopia tai ympäristökatastrofi.

On rankkaa keskustella, millaista olisi jos maailma tuhoutuu.

Mistä keskustelemme

Meidän täytyy olla parempia näkemään, miten suuria kysymyksiä on olemassa. Meidän on käytettävä luovuuttamme ja kehityttävä keskustelun johtajiksi. Johtaja on se, joka kriitikistä huolimatta menee eteenpäin. Tänään voi tuntua epämuksavalta, mutta silti voi muuttaa maailmaa.

On tärkeää uskaltaa olla etukenossa. Meidän on löydettävä aivan uusia uria. Meidän tulee totuttautua maailmaan, joka on tulossa.

Jos haluat rauhaa, valmistaudu so-taan. Pitää valmistautua siihen, mitä pelkäämme. Kestävän kehityksen kannalta olemme nyt tässä tilanteessa: on valmis-tauduttava katastrofiin. Voi olla jo liian myöhäistä.

On ihanaa, että on ilmastoskeptikkoja. He ovat tehneet kestävän kehityk-sen eteen paljon enemmän kuin moni muu: he ovat pitäneet yllä keskustelua. He ovat se kitka, joka pakottaa meidät nousemaan seuraavalle tasolle. Haluan, että jokainen meistä on kaverille jonkin

tason skeptikko. Jos ei ole keskustelua, jäämme kiinni hymistelyyn.

Meidän tehtävämme on suuttua vä-hän. Keskustelun on oltava elävää, na-pakkaa ja radikaalia, muuten se latistuu Finnairin ilmastomaksulisäksi.

Vihreä strategia on muotikäsitem, ei-kä se pelkästään riitä. Pelkkä sana asi-oiden edessä ei ole riittävää. Me kaikki kulutamme aivan liikaa. Käytämme yri-tyksiä, jotka eivät ole vihreitä. Olemme kaikki osallisia.

Tällä hetkellä uskomattoman monta kestävyysongelmaa risteyyt yhta aikaa. Yksinkertaisimmat ovat ilmasto, ruoka, vesi ja vanheneminen. Lisäksi ongelmia ovat migraatio, urbanisaatio, kestä-mätömäksi rakennettu urbaani kehitys ja surkea infrastruktuuri. Yksi ratkaisu ker-rallaan ei riitä.

Ongelma on eksistentiaalinen: kei-tä me olemme. Ajattelemme, että minä olen hyvä ihminen ja ainakin minun tul-vaisuuteni on oltava hyvä.

Myrskyssä moni asia uhkaa meitä. Silti meillä on toivoa. Ihminen on maa-ilman luovin eläin.

Työkalut ovat jo täällä - toimintamal-lit ei.

Voimme sanoa, että emme enää riitä, mutta silti meidän täytyy yrittää. Kriisi on jo koputtelemassa. Meillä jokaisella on vastuu kehittää parempia organisaatioita, teknologioita, parempi maa. Katsomme itseämme ja olemme nöyriä: tulevaisuus on todellinen ja vaatii meiltä asioita.



Arvokas elämä

Pekka Himanen

Professori

Mikä on meidän kätkössä oleva potentiaalimme? Tämän potentiaalin avulla ihmiskunnan historian isoimmat kysymykset on pystytty ratkaisemaan.

Lasten filosofiaryhmien vetäminen on muistuttanut ihmettelyn kyvystä:

”Olemmeko me suoraa lähetystä vai tulemmeko me videolta?” (poika 8v)

”Mitä sitten pitää tehdä, jos tulevaisuudessa sattuu kohtaamaan elämänsä naisen kävelemässä kadulla? Pitääkö silloin huutaa seis?” (poika 8v)

Esimerkkinä arvonnasta kuolevan mummon viimeisenä kuulemat sanat 10-vuotiaan lapsenlapsen suusta: ”minä rakastan sinua.”

Meissä on aina kätkössä jotain arvokasta, paljon enemmän kuin tähän mennessä on päässyt toteutumaan.

Milloin olet kokenut voivasi olla parhaimmillasi jossain ympäristössä? Siitä saa vihjeitä siitä, mitä meidän pitää itsessämme kehittää.

Kehittymiselle tärkeää on luova yhteisö. Itse koin sen yliopistolla filosofiaa



Unelmoi kynä, kalenteri ja lapio kädessä.

opiskellessani. Tuohon aikaan filosofian laitoksella vaikuttivat myös Ilkka Niiniluoto ja Esa Saarinen.

Kun menin professori Georg Henrik von Wrightin vastaanotolle, pidin itseäni tasa-arvoisena hänen kanssaan vaikka olin 18-vuotias. Hän oli Suomen kansainvälisesti tunnetuin filosofi, joka tutki Russellia ja Wittgensteinia. Koska tein itse samasta aihepiiristä väitöskirjaa, halusin keskustella hänen kanssaan. Sain samanarvoisen kohtelun häneltä, sillä von Wright halusi edelleen pitää itseään pysyvästi avoimena kehittymisen ajatukselle.

Rikastavan vuorovaikutuksen viesti on: haluan auttaa sinua olemaan parhaimmillasi omassa jutussasi.

Von Wright lähetti välillä käsin kirjoitettuja kirjoja, koska halusi jättää muistutuksen itsestään. Viimeinen kirje on jäänyt erityisesti mieleen. Von Wright toivoi, että sydämeni säilyy puhtaana, mieleni avarana ja ajatukseni kirkkaana. Viesti oli tarkoitettu meille kaikille: mitä on todella tärkeää muistaa? Mistä haluat, että sinussa on kyse? Mihin uskoen olet lähtenyt liikkeelle?

Miten saadaan luova potentiaali parhaimmin liikkeelle?

Tarvitsemme ympäristön, jossa luottamus on perustana. Sen päälle voimme rakentaa rikastavan yhteisön, jonka voi-

mana on luovuus. Jos perustasta romahdetaan, päädytään pelon kulttuuriin. Silloin ihminen puolustautuu ja näkee muut kilpailijoina ja uhkana. Silloin ei oteta riskejä.

Mikä on vallitseva rytmi, johon tartumme? Kun halutaan toteuttaa luovaa potentiaalia, meidän täytyy ylittää pelko. Meillä menee uskomattoman paljon potentiaalia pelon eri ilmiöihin. Moitteettoman oleskelun kulttuuri rajoittaa meitä. Voiko konsertin päättyessä huuata väärin bravo?

Minkälainen johtamistykulttuuri ja luovuuden kulttuuri tarvitaan, jotta saadaan kätkössä oleva arvokas liikkeelle?

Ihmiskunnan historia on siitä kiinni, miten luovasti pystymme ajattelemaan. Kaikki ihmiskunnan ongelmat on pystytty ratkaisemaan. Kivikausikaan ei päättynyt kivien loppumiseen vaan radikaaliin luovuuteen. Meidän aikamme ei pääty siihen että fossiiliset polttoaineet loppuu, vaan joku muuttaa ongelman mahdollisuudeksi.

Kuulennosta päätettiin ja se myös toteutettiin. Valitsimme sen tavoitteen, koska se on vaikea, ei siksi että se on helppo.

Mistä meissä on kyse?

Mitä jätämme jälkeemme? Sitä täytyy kysyä meiltä itseltämme. Mitä arvokkaamman elämän puolesta olemme tais-

telleet, sitä merkityksellisempi omakin elämämme on ollut. Mitä haluat sanoa omasta elämästäsi kuolinvuoteella? Kuukaan ei toivo, että olisi tehnyt enemmän töitä tai rahaa.

Arvokkaamman elämän luomiseen ainoa hetki on tämä hetki. Meidän elämämme jatkuu toisissa ja siinä maailmassa, jota olemme olleet luomassa. Niin kaunis on maa.

Epämiellyttävä totuus

Al Gore

Yhdysvaltain 45. varapresidentti



Kriisi-sana on monilla kielillä sama asia. Kiinaksi ja japaniksi kirjoitettuna sana koostuu kahdesta merkistä: toinen tarkoittaa vaaraa, toinen mahdollisuutta. On keski-tyttävä kriisin tuomaan mahdollisuuteen ja liikuttava eteenpäin.

Vastuullinen bisnes on toivon elementti. Vastuullinen asenne on kannattavampi kuin entisaikaan. Kun palkkaat yliopistosta älykkäimpiä työntekijöitä, he haluavat tulla vain sellaiseen organi-

saatioon, joka jakaa heidänkin arvonsa. He haluavat olla ylpeitä työstä jota tekevät, osa jotain suurempaa. Hyvä johtajuus on vastuullista.

Asiakkaat valitsevat brändejä joista saavat rahalleen vastinetta (value) mutta myös hyviä arvoja (values). Brändien on edustettava hyvää. Jos ympäristöstä ei pidetä huolta, seuraa noloja katastrofeja brändille.

Hyvinvointia ja ympäristöä on vaikea mitata ja nähdä, etenkin kun keskitytään

vääriin mittareihin. Lukujen virrat mittaavat jotain, mutta jättävät mittaamatta jotain muuta. Esimerkiksi ultraviolettisäteilyä on, vaikka emme sitä näe. Valkoisessa talossa jokainen aamu alkoi CIA:n opetustunnilla, jolloin opin näkemään ”maailman ultraviolettisäteilyä”. Kuinka voisimme saada koko arvojen spektrometrin täyteen käyttöön?

Aika ja taikausko

Näkökulmaa tulee levittää myös ajan tarkastelussa: missä aikaulottuvuudessa bisneksessä tulee menestyksiä ja tappioita. Kun olin nuori, asioita tarkasteltiin 7 vuoden syklillä, nyt 7 kuukautta on pitkä aika. 75-80 % yrityksistä kehittyy 7 vuoden aikana. Asiat ottavat aikansa. Todellisen arvon rakentaminen firmalle kestää vuosia. Investoijien pitäisi olla kärsivällisiä. Sen sijaan nyt keskitytään 90 päivän jaksoihin.

Kun yrityksiltä kysyttiin, tekisivätkö ne investointeja, jotka heikentävät kvartaalin tulosta mutta tuovat tulosta pitkällä aikavälillä, 80 % sanoi että eivät tekisi. Monia mahdollisuuksia menetetään, koska ei jakseta odottaa 90 päivää tai yhtä vuotta.

Kapea fokus lyhyen ajan voitoissa on väärä päätös. New Yorkin ja Lontoon pörsseissä vastustettiin jopa supertietokoneiden takia tehtyä sääntöä, jonka mukaan osakkeiden ostamisen ja myymisen pitää olla auki vähintään sekunnin ajan. Onko sekunti pitkä aika?

Vuonna 2008 alkanut lama alkoi subprime-markkinoiden fiaskosta. Kun itse olin nuori, pankki varmisti että pystyn maksamaan talolainan takaisin. Silloin hallittiin riskejä.



Ilmastonmuutos on eksistentiaalinen haaste. Meillä on vain yksi maapallo.

Nyt kymmenilletuhansille ihmisille annettiin lainaa, vaikka heillä ei olisi ollut mitään mahdollisuuksia maksaa lainaa takaisin. Sitä ei edes kysytty. Mitä pankkiirit ajattelivat riskien hallinnasta?

Nyt selvitetään oikeudessa, kenen oli vastuu. He uskottelivat, että kun otetaan tuhansia subprime-lainoja ja myydään ne globaaleilla markkinoilla, riski taianomaisesti katoaa. Nopeiden suurten voittojen houkutus vei taikauskoon. Miljoonat ihmiset ovat menettäneet kotinsa ja työnsä. Ne, jotka uskoivat että riski katoaa itsestään, siirsivät sen muille.

Nyt toivotaan, että ilmastonmuutos katoaa itsestään.

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos on moraalinen kysymys. Seuraukset ovat nyt läsnä. Miljoonat ihmiset eri puolilla maailmaa kärsivät sään ääri-ilmiöistä.

Ilmastonmuutos liittyy kiistattomasti sään ääri-ilmiöihin: tulviin, kuivuuksiin ja kuumiin kausiin. Hiilidioksidipitoisuus nousee samaan tahtiin ilmaston lämpötilan kanssa. Ilmiö kiihdyttää itseään: kun ilmasto lämpenee, meristä haihtuu enemmän vettä. Lämpimämpi ilma voi varastoida paljon enemmän vettä kuin kylmä. Sateisiin voi kerääntyä vettä 2000 km²:n alueelta, ja kun tulppa aukeaa, yhdellä paikalla voi sataa paljon.

Ilmakehässä on jo 4 prosenttia enemmän vettä kuin 30 vuotta sitten. Seurauksena on voimakkaammat sateet ja kuivat kaudet. Kuivuus lisääntyy, koska kostea ilma pystyy vetämään kuivasta maaperästä viimeisenkin kosteuden. Kuivuus altistaa maastopaloille. Kuivuus ja palot tuhoavat satoja ja ruuan hinta nousee.

Ilmastoskeptikot yrittävät yhä kyseenalaistaa ilmastonmuutoksen, vaikka 97-98 % kaikkien merkittävien maiden tiedeakatemoista pitää sitä faktana. Hiilisaastuttajat ovat tehneet jo 19 vuotta propagandaa, jossa pyritään todistamaan, että ilmaston lämpeneminen on vain teoria.

Tällä hetkellä rikotaan kuitenkin joka vuosi sekä lämpö- että kylmyysennätyksiä. Esimerkiksi Malediivien valtio on vaarassa kadota kokonaan. Odotettavissa on miljoona ilmastopakolaista. Maailman talous on riippuvainen öljystä, jota saadaan epävakaalta Lähi-Idän alueelta. Uudet ratkaisut ovat välttämättömiä.

Meillä on kuitenkin toivoa. Malawissa 14-vuotias poika rakensi tuulivoimalan, joka tuo sähköä koko kylälle. Intia aikoo nelinkertaistaa tuulienergian määrän vuoteen 2022 mennessä. Vatikaani aikoo olla maailman ensimmäinen hiili-neutraali valtio. Innovaatiot ja investoinnit ovat voimakkaassa kasvussa. Kun asiat kehittyvät, niihin investoidaan yhä enemmän ja vaikutus kertautuu.

Ilmastonmuutos on eksistentiaalinen haaste. Meillä on vain yksi maapallo.

Ratkaisuja tarvitaan

John F. Kennedy visioi vuonna 1961 kuulennon. Hän piti innostavan puheen, jossa hän korosti, että ihminen on lähetettävä kuuhun: ei siksi, että se olisi helppoa, vaan siksi, koska se on vaikeaa. Vanhat ihmiset vastustivat ajatusta, mutta silloiset 18-vuotiaat innostuivat siitä. Vuonna 1969 ihminen meni kuuhun. Kuulennon toteuttaneiden insinöörien keski-ikä oli 28 vuotta: suuri osa heistä oli niitä 18-vuotiaita, jotka innostuivat

Kennedyn visiosta. Meidän on syytä odottaa, mitä nykyiset 18-vuotiaat tekevät tulevaisuudessa. Emme voi toivoa, että ongelmat ratkeavat itsestään.

Kun tulevaisuudessa ilmastokatastrofi on totta, meidän lapsemme tulevat kysymään meiltä kysymyksen. Onko se kysymys ”Mitä ihmettä te ajattelitte?” vai ”Kuinka löysitte rohkeutta heittää uskomukset pois?” Suomi on ensimmäisten joukossa ratkaisemassa tätä ongelmaa. Meillä on kaikki, mitä tarvitsemme muutokseen.

Tieto ilmastonmuutoksesta on kuin hätäsanoman sisältävä pulloposti: sanomaa on pakko viedä eteenpäin.

Vastustuksella on kolme elementtiä: asian kieltäminen, hiilidioksidipohjaisten investointien puolustaminen sekä sisäsyn-tyinen tapa reagoida vaaroihin: välittömät vaarat on helpompi ymmärtää kuin abstraktit. Siksi reagoimme nopeasti käärmeeseen, kun taas ilmastonmuutos ei aiheuta muutosta toimintaan.

Muutospotentiali piilee kriittisessä massassa. Kun kriittistä massaa on tarpeeksi, muutos tapahtuu. Näin Berliinin muuri ja rasismikin ovat murtuneet.

Meidän ei pidä enää odottaa, vaan tarttua mahdollisuuksiin. Mitä pidempään odotamme, sitä pahemmaksi ongelma kasvaa. Matalalla roikkuvaa hedelmääkään ei pysty poimimaan, jos ei katso ylös. Vastuulliset ideat voivat tuottaa myös suuria voittoja.

Kuinka voisimme tehdä jotain, josta voimme olla ylpeitä? Totuudella on voimaa omasta takaa. Se voi rikkoa kaikki rajat. Siksi sanomaa on vietävä eteenpäin. Onko paha vain totuuden poissaoloa?

Gandhin sanoin: ole itse se muutos, jota haluat maailmalta.



Hyvästit fossiilisille polttoaineille – historiamme suurin POSITIIVINEN muutos

Bruce Oreck
USA:n Suomen suurlähettiläs

Kyse on muutoksesta. Älä ajattele, että nykyinen tilanne on pysyvä.

Tänään Kodak on menossa konkurssiin. Aikaisemmin se keksi digitaalisen kameran, mutta ei osannut hyödyntää sitä. Padit ovat muuttamassa kirjapainomaa turhaksi.

Tulin Suomeen 24 kuukautta sitten. Silloin Nokia oli kiistatta maailman yk-



Ilmastokysymys liittyy kansan turvallisuuteen. Tästä seuraa johtopäätös: armeijan täytyy olla johtava uuden energian kehittäjä.

könen mobiililaitteissa. Nyt mietitään, selviääkö se hengissä. Muutos on fakta.

Tuoko muutos hyviä uutisia? Internet on esimerkki hyvästä muutoksesta. Uusiutuva energia on tulevaisuutta.

Uusi suhde energiaan

Yhdysvaltain puolustusministeriö (DoD) on maailman suurin kuluttaja. Sillä on moninkertainen liikevaihto Suomen bruttokansantuotteeseen verrattuna. Kun se haluaa jotain, se toteutetaan. Nyt se haluaa uuden suhteen energiaan.

Ilmastokysymys liittyy kansan turvallisuuteen. Tästä seuraa johtopäätös: armeijan täytyy olla johtava uuden energian kehittäjä. Seuraavan kymmenen vuoden aikana energiaratkaisujen kehittämiseen käytetään 7,1 miljardia dollaria.

Puolustusministeriön tavoitteena on tuottaa yhtä paljon energiaa kuin käyttää vuoteen 2030 mennessä. Ilmavoimat vähentävät 50 % fossiilisten polttoainneiden käyttöä vuoteen 2016 mennessä. Armeijan suurin haavoittuvuus liittyy polttoaineisiin. Bisnes ei ole mahdollista, jos polttoaineasiasia ei saada järjestyseen. Siksi vuoteen 2015 mennessä 50

% energiasta on uusiutuvaa. Kyse on maanjäristykseen verrattavista uudistuksista.

Kun armeijasta tulee energiatietoinen, myös kansasta tulee energiatietoinen. Kaikille armeijaan tuleville opetetaan uusi asenne energiaan. Suunnannäyttäjän pitää olla tiede, ei mielipiteet.

Kansainvälinen toiminta

Kulkuvälineitä ei suunnitella uudelleen, vaan polttoaine. Öljy ei ole paha asia, mutta sen aika on mennyt. Nyt ei puhuta siitä, miten selvittää öljykriisistä, koska öljy on se kriisi.

Samat tiedemiehet, jotka keksivät internetin, gps:n ja matkapuhelimen edellytykset, kehittävät nyt uusiutuvaa energiaa.

Öljystä on päästävä eroon. Jos ei päästä eroon öljystä, ei saada sotilaita pois Lähi-Idästä. Jos kongressi ei pääse eroon öljystä, kansa ei ole turvassa. Jos öljystä ei päästä, taloudellisia tavoitteita ei saavuteta.

Yhdysvallat käyttää 100 miljoonaa dollaria Helsingissä uusiutuvan energian innovaatiokeskuksen perustami-

seen. Sata Yhdysvaltain suurlähetystöä on liittynyt vihreiden suurlähetystöjen joukkoon. Muutosta tehdään myös diplomatian keinoin.

Haluan näyttää teille, että me emme odota, vaan me toimimme. Kaikki mitä tiedätte suhteestamme energiaan on muuttumassa. Mahdollisuus uuteen bisnekseen ei ole koskaan ollut parempi.

Asenteet – menestyvän yhteisön avain

Sauli Niinistö

Varatuomari



Esityksessäni puhutaan asenteista. Asenne ja arvot ovat osittain samoja.

Esitän kaksi teesiä.

1. teesi: Suomi on parhaiten menestynyt maa toisen maailmansodan jälkeen maailmassa lähes millä tahansa mittareilla mitattuna.

Suomella ei ole materiaa jolle menestystä rakentaa. Mitä siis on? Suomalaisissa ihmisissä on jotain. Niukkuuteen tottuminen on opettanut paljon: arvostamaan työntekoa, osaamista, ja elämään yhdessä.

”Minun jälkeeni paremmin.” Kun muistelemme omia vanhempiamme, on ollut aina selvää, että lapsilla on oltava asiat paremmin. Lapsia on koulutettu oman hyvinvoinninkin kustannuksella.

2. teesi: Menestys on nyt koetteilla. Meidän asenteemme ovat koetteilla. Tämän päivän hyvinvointi on huomispäivän hyvinvoinnin vihollinen nro 1. ”Kun yhteisö hyyytyy, yksilö tyytyy.” Ilmeisesti tyytyminen on myös eurooppalainen ominaisuus – amerikkalaisilla tuntuu olevan edelleen villin lännen valloituksen meininkiä. Me taas tyydymme, kun saavutamme jonkun pylvään. Siksi Suomessa on niin vähän yrityksiä



Jokaiselle pitää antaa mahdollisuus onnen lähteeseen: käyttää kykyjään niihin mittoihin asti, johon ne riittävät.

ja olemassaolevat yritykset eivät pyri kasvamaan.

Meillä on nyt ensimmäinen sukupolvi, joka perii varallisuutta. Se on hyvä asia, mutta voi olla myös riski. Meillä on myös ensimmäinen sukupolvi, joka perii syrjäytymistä. Ihmettelen, että meillä on varaa hukata sukupolvi - se on paradoksaalista.

Vastuu

Olemme puhuneet paljon vastuusta. Minä pidän siitä sanasta. Vastuu on olennainen osa ihmisen elämää – itse asiassa olennaisin osa koko luomakunnan elämää. Ei ole sellaista emoa, joka ei tunnisi vastuuta omasta lapsestaan. Vastuun kantaminen on suuri elämän onnen lähde. Kun pystyn täyttämään vastuuni, siitä seuraa ääretön tyytyväisyyden tunne. Meidän pitää pitää huoli siitä, että jokaisella on mahdollisuus täyttää vastuunsa. Jokaiselle pitää antaa mahdollisuus onnen lähteeseen: käyttää kykyjään niihin mittoihin asti, johon ne riittävät.

Nyt keskustellaan kasvattamisen vastuusta. Kenen kuuluu kasvattaa lapsi ja asettaa rajat? Sana ”tavoite” nousee tärkeäksi. Ihmisellä pitää olla pienestä pitäen tavoitteita. Kun näitä tavoittei-

ta pystyy täyttämään, oppii kantamaan vastuuta ja tulee onnelliseksi ihmiseksi.

Vaativuutta

Vaativuutta – sanotaan, että se kaunistaa. Olemme kehittäneet siitä itsellemme moitteen: pitäisi korostaa itseään. Kun finanssikriisin jälkeä nyt tarkastellaan, näyttäisi siltä, että siellä missä liikutaan pulleimmilla purjeilla, onkin suurin kupla. Opin Luxemburgin pankkivuosina poistamaan varmistimen, kun kuulin ilmaisun ”sofistikoitu rahoitusinstrumentti”. Juuri sillä luotiin ja markkinoitiin tätä kuplaa. Tämä ei koske vain finanssimarkkinoita, vaan ihmisen päätä yleensäkin. Luulen, että leipurit ovat kautta aikojen sanoneet, että mitä upeampi kuorrutus, sitä kapeampi kakku.

Vaativuutta saattaa olla tulevaisuuden maailmassa keino, jolla menestyy. Vähissä puheissa on se etu, että se menee helpommin perille ja se uskotaan.

Tulee uusia asioita ja asenteita. Yksi sellainen on uusi maailmanjärjestys. Aasia ja kehittyvät taloudet tulevat muuttamaan maailman järjestyksen. Suomen traditiot muodostuvat Jerusalemmista (uskonto), Ateenasta (kulttuuri) ja Roomasta (järjestys, hallinto). Maailman kartalla tämä on kuitenkin suppea

alue. Havahduin tähän, kun näin kirjan Tyhjiys itämaisessä taiteessa. Tyhjä tila on maalaustaiteessa tärkeä elementti. Länsimaiset eivät ymmärrä tyhjyyden käsitettä. Ehkä siksi mietimme maailman kapeuden rajoja – emme ymmärrä tyhjiä.

Meidän on tuotava asenteisiimme paljon uutta, jos haluamme pitää Suomen maailmankartalla. Pitää oppia ymmärtämään erilaisia asenteita.



Arvot – kasvun hallinnan ja johtamisen perusta

Anssi Vanjoki
Individual Multicontributor

Peter Drucker sanoi, että yrityksen tärkein ja ainoa tehtävä on luoda ja pitää asiakkuuksia.

Yritys on olemassa asiakkaitaan varten. Asiakkaat määrittävät, onko yrityksellä toimintaedellytyksiä. Mikään ei ole helpompaa kuin asiakkaiden saaminen. Menen vain ja kysyn, mitä haluat, ja lupaan enemmän - asiakkuus syntyy.

Onko mahdollista jatkuvasti luvata enemmän kuin joku haluaa? Olisiko syytä katsoa asiaa toisesta näkökulmasta?

Kun kasvua haetaan, törmätään usein siihen, että väkimäärä kasvaa. Kun ihmisiä tulee ympärille enemmän kuin kuusi, joudumme jakamaan vastuuta entistä



Arvot eivät ole pysyviä. Jos arvomaailma pysähtyy, seuraa vaikeuksia.

enemmän. Tekemisiä ei pystytä tarkkaan seuraamaan. Kun yrityksen koko kasvaa, mitkään johtamisjärjestelmät eivät yksin riitä. Tarvitaan jotain syvempää, jotta ihmiset tekevät itsenäisesti oikeita ratkaisuja. Tässä peliin astuvat arvot.

Pohja arvomaailmalle tulee synty-mässä. Perheyhteisö, ystävät ja koulutus vaikuttavat.

Suomessa on edelleen hyvin mono-liittinen kulttuuri. Näin arvopohjamme-kin on muodostunut homogeeniseksi. Kun suomalainen yritys lähtee kasva-maan rajojen ulkopuolelle, kohdataan haasteita.

Osaamista korostetaan rekrytointi-tilanteissa. Kuitenkin palkkauksen suori-tettuumme kaikki voi mennä päin hon-kia, jos odotukset ja työntekijän tuoma kulttuuri ovat olleet ristiriidassa.

Arvojen määrittely

Kun yritys kasvaa, sen täytyy ensimmäi-senä määritellä arvonsa.

Yritysten arvoista löytyy lähes aina kolme asiaa: asiakastyytyväisyys, kor-kea laatu ja tehokas toiminta. Kuinka moni innostuu tästä? Nämähän ovat it-sestään annettuja tekijöitä, tähän ei ar-voja tarvita. Arvot ovat huomattavasti syvemmällä.

Miten arvomaailman määrittäminen voi-daan toteuttaa? Sen voi tehdä vain työ-yhteisö yhdessä. Näin saamme arvo-pohjan, jonka jokainen yrityksessä ymmärtää. Prosessi voi olla myös kivu-

lias, koska kaikkien arvot eivät ole sa-manlaisia. Jos dissonanssi kasvaa liian suureksi, on paras lähteä pois. Se on ra-dikaalia, mutta sen jälkeen sekä yritys että yksilö voivat paremmin.

Millaiset arvot tulevat ihmisistä lähel-le? Henkilökohtaiselta tuntuvat: luotta-mus, myöteläminen, suoruus.

Arvot eivät ole pysyviä. Jos arvo-maailma pysähtyy, seuraa vaikeuksia. Keskeinen muutoksen tekijä on ikä. Sil-ti sukupolvesta riippumatta katsomme seuraavaa sukupolvea ja päivittelem-me. Niin kuuluukin olla. Heissä on tule-vaisuus, heistä nousevat tulevaisuuden arvot. Jos nuoria ei ole tarpeeksi, tule-vaisuus on kapea. Siksi yrityksiin pitää tuoda nuorta voimaa, se muuttaa yritys-täkin.

Erilaisuus ja tasa-arvo

Yhtenäisten arvojen sanotaan olevan ristiriidassa diversiteetin, eli erilaisuuden yhteen tuomisen, kanssa. Näin ei ole. Diversiteetin taustalla on erilaisia elämäkokemuksia, jotka yhteen sovit-tamalla yrityksessä voi syntyä paljon uutta.

Mikä on yrityksen toimintamalli krii-sissä? Usein joku kantaa vastuun ja ja-kaa käskyjä toisille. Mitä jos suunnan valitsija olikin väärässä? Moderni yritys on yhteisö, jonka monipuolinen tausta on vahvuus erityisesti kriisin hetkellä.

Toisaalta jos arvot ovat jymähtäneet, varmin tapa saada muutoksia on muut-

taa yrityksen johtoa. Toimivan johdon on aktiivisesti ohjattava yrityksen arvojen kehittymistä. Meillä kaikilla tässä salissa on varmasti arvoja, jotka ovat yhteisiä. Monet niistä ovat jymähtäneet paikoilleen.

Mitä on tasa-arvo? Kaikki me olemme tasa-arvoisia. Se on kaikkein väärin-ymmärretyin termi. Se ei tarkoita, että kaikki laitetaan tasan, vaan että kaikilla on samat mahdollisuudet. Sellainen arvo yhteiskunnan pohjana on loistava.

Meidän tulisi arvostaa moniarvoisuutta. Suomalaiset haluavat, että toisten pärjääminen jaetaan kaikille. Tarvitsemme arvoherätyksen. Näin me mahdollistamme kasvun. Olen varma, että Suomen seuraava presidentti tulee avaamaan arvokeskustelun ja siten oh-jaamaan kansantaloutta.

Jos ette tiedä, mitkä ovat omat ar-vonne, pysähtykää miettimään niitä ja katsokaa, ovatko ne sopusoinnussa yhteisönne kanssa. Näin voitte saada elä-mältänne enemmän.

Tulevaisuuden menestyvän kasvu-yrityksen arvot ovat into, ilo, energia ja voitontahto.

Menestyssysteemit ja innovaation voima

Jari Sarasvuo
Trainer's House Oy

Joskus on hyvä pysähtyä pyhän äärelle. Sellainen hetki muuttaa ihmistä sisältä. Meiltä aika ajoin puuttuu tämä kyky, vaikka ilman sitä emme saa mitään järkevää aikaiseksi. Mutta hyvien ihmisten kanssa kovalla työllä ja hyvällä onnella saa paljon aikaiseksi.

Seminaarissa on tullut esiin paljon ongelmia. Pirulliset ongelmat vaativat pirullisia ratkaisuja. Kokeilemme tänään muutamia. Jos jotain arvokasta yritetään tehdä, se maksaa: joku kärsii, joku joutuu luopumaan. On helpompi kiistää kuin tukea.

Al Gore näki tulevaisuuden, jossa omat lapsemme ja lapsenlapsemme kysyvät meiltä joko: ”Mitä helvettiä te ajattelitte?” tai ”Kuinka te löysitte moraalisen rohkeuden ravistautua irti ajattelusta, jonka mukaan mitään ongelmaa ei ole?”. Rakennamme nyt jälkimmäisen kysymyksen pohjalle.

Pitää aina pystyä ylisukupolviseen ajatteluun sekä edellisen että seuraavan sukupolven suhteen. Kulloinenkin sukupolvi on moraalisesti velkaa sekä edelliselle että seuraavalle sukupolvelle.

Seminaarin otsikko on tuottava vastuullisuus. On sanottu, ettei ole bisnesetiikkaa, vaan vain etiikkaa. Samoin ei ole tuottavaa vastuullisuutta, on vain vastuullisuutta.

Puhutaan vain vastuusta. Ei ole kysymys syyllisyydestä vaan kyvystä vastata.



Mitä tarkoittaa kyky antaa vastaus? Vastuu on toimintakyvyn säilyttämistä. Annetaan vastaus elämän tarpeisiin. Joudumme joka ikinen hetki valitsemaan moraalisesti, pakenemmeko elämää.

Olen saanut ja joutunut tekemään työtä mielisairaiden kanssa. Mielenvikaisuus on se, joka riivaa meistä jokaisesta. Meidän luontomme estää meidän luonnettamme kypsymästä. Emme pääse nousemaan sille tasolle, jolle meitä on luomistyössä kutsuttu. Aikoinaan törmäsin psykiatriin, joka väitti että kaikki mielenterveysongelmat ovat eriaisteisia vastuuttomuuden tiloja. Pidin tätä törkeänä väittämänä. Tänään olen täsmälleen samaa mieltä. Ihmistä ei voi auttaa, ellei hän kanna vastuuta omasta tervehtymisestään. Vastuullinen ihminen rakastaa elämää. Se on meidän tehtävämme.

Luopuminen

Menestys on luopumista. Se on ahneuden vastakohta. Luopuminen tapahtuu hyveiden kautta. Täytyy luopua, jotta on mahdollisuus toteuttaa jotain tärkeämpää. Sano viileästi joillekin asioille ei, jotta voit sanoa joillekin intohimoisesti

kyllä. Luopuminen on pyhä prosessi. Se alkaa vaikuttaa, kun omat vapaat prosessisi päätyvät.

Pyhä on rajankäynnin filosofiaa. Pyhässä on kysymys luopumisesta. Luopuminen on prosessi, jossa tehdään uhrauksia pyhän eteen.

Vapaata tahtoa on tietty määrä. Vapaan tahdon rajalla tapahtuu spontaani ihme. Strategia toteutuu johtajan tahdon ulkopuolella. Tärkeät asiat tapahtuvat vapaan tahdon ulkopuolella.

Ylpeyden vastakohta on uhrautuvuus. Uhraukset ovat sitä, että ihminen pidättäytyy jostakin sellaisesta mitä hän haluaa. Hän opettelee sanomaan tynnosti ei, jotta voisi sanoa intohimoisesti kyllä. Mistä kaikesta olet tämän seminaarin aikana päättänyt luopua?

Mistä tulisi luopua, jotta voisi pyrkiä kohti jotain arvokkaampaa? Tee tämän asian kanssa paperille ilmestyvää työtä. Luovu esimerkiksi laiskottelun tuomasta mielihyvästä.

Luovuus

Luovuus tarkoittaa kykyä parantaa asioiden tilaa. Luovuus synnyttää ratkai-

suja, jotka muuttavat tilaa. Luovuus on sitä, että massiivisesta määrästä dokumentoituja virheitä syntyy imu, joka auttaa parantamaan tilanteita.

Moni sotkee innovaation tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Innovaation maksavat asiakkaat, tutkimuksen omistajat. Kun kyseessä on innovaatio, maailma pelastuu.

Massiivisella määrällä virheitä tarkoitetaan tässä dokumentoituja poikkeamia totutusta. Joku poikkeamista alkaa yhtäkkiä viedä, synnyttää imun.

Vaurauspulssit eivät ole koskaan syntyneet teknologiasta. Vaurauspulssi on niin voimakas tuottavuuden kasvu, että sen hedelmät jaetaan lopuksi kaikkialle. Alkuperäinen syy ei ole teknologia vaan johtamisfilosofian murros, joka lähtee arvoista. Se mahdollistaa teknologian uudenlaisen käytön, joka voi synnyttää vaurauspulssin.

Keskustelkaa enemmän ihmisten kanssa, joiden kanssa olette vaistomaisesti eri mieltä tai tunnette alamittaisuutta. Uskalla keskustella asioista, joista olet valmis ärsyyntymään. Jos ihminen herättää tunnereaktion, se ei saa olla este.

Askeleet luovuuteen

- Avaa keskustelu.
- Opiskele. Kun yrität opiskella jotta-ain vaikeaa, jotta-ain muutakin herää sinussa. Siksi Da Vinci kirjoitti vassemmalla kädellä peilin kautta.
- Lue. Jos et lue, olet samassa tilassa kuin lukutaidoton ihminen.
- Kokeile. Tee asioita väärin tai eri tavalla.
- Pekka Himasen sanoin: Ideoi. Unelmoi kynä, kalenteri ja lapio kädessä.

Luottamus

Luottamus on päätös. Sitä tarvitaan silloin, kun on epäilyjä. Riskin alla teet päätöksen toimia jatkuvasti ja viisaasti.



Luopuminen:
Ensin vähemmän enempää asioita.

Luovuus:
Sitten enemmän vähempiä asioita.

Luottamus:
Toimi riskin alla.

Pirulliset ongelmat

Pirullinen ongelma on systeeminen ongelma, jossa osat ruokkivat toisiaan. Sitä ei pysty yksiselitteisesti ratkaisemaan.

Vaikka ongelma on pirullinen, ratkaisu ei voi olla ongelmaa monimutkaisempi. Occamin partaveitsen mukaan monimutkaiseen ongelmaan yksinkertaisin ratkaisu on todennäköisin.

Esittelen viisi ongelmaa, joihin on löydettävissä ratkaisuja:

1. Ilmasto
2. Nuoret
3. Vanhat
4. Toimeentulo
5. Mielenterveys

Esimerkiksi nuorten, vanhojen ja mielenterveysongelmaisten pulmia voitaisiin osittain helpottaa liikuntaa sekä oikeaa ravitsemusta lisäämällä ja toimeellisuutta suojelemalla.

Nämä ratkaisut ovat yksinkertaisia eivätkä ratkaise koko ongelmaa, mutta auttavat meitä eteenpäin.

Miksi länsi eksyi

Länsimaiset arvot ovat parempia kuin muut. Täällä ihmiset ovat samanarvoisia. Uskotaan ihmisen arvoon ja kykyyn ratkaista ongelmia. Miksi länsi eksyi ja kuinka löydämme tiemme takaisin? Vastatessamme tähän ratkaisemme samalla ilmaston ongelman.

Antiikissa uskottiin hyveisiin. Hyve oli toiminnallinen tapa osallistua maailmaan niin, että luonne jalostuisi. Aristoteleen mukaan kaikki etsivät onneaan, ja hyvät onnistuvat siinä. Hyvät tekevät uh-

rauksia hyveidensä eteen, huonot antautuvat paheilleen. Hyveet kantoivat pitkälle. Hyveellisen elämän kruununana oli 1700 syntynyt Benjamin Franklin. Hänestä tuli ensimmäisiä omalla työllään rikastuneita yrittäjiä Yhdysvalloissa. Hän oli listannut 13 hyvettä, joista jokaista tutki vuorollaan yhden päivän ajan. Omasta mielestään ei koskaan oppinut vaatimattomuuden hyvettä, mutta kuoli ihmisenä jonka vaatimattomuutta kiitettiin.

Syylisyys on välttämätöntä. On osattava hävetä, muuten ei kasva ihmiseksi. Arvokkuus tulee ihmisiltä, jotka ovat saattaneet sinut synnintuntoon. Se ei onnistu, jos systeemillä tasolla syytetään yhteiskuntaa.

Meidän on pakko saada nuoret töihin. Meillä ei ole varaa seurata sivusta omien vanhempiemme heitellejättöä. Se ei ole systeemin ongelma, se on sinun ongelmasi.

Jos ihminen alkaa taistella heikosta asemasta käsin hyveidensä puolesta ja tekee uhrauksia edellisen ja seuraavan sukupolven takia, se johtaa siihen, että ihmiset nousevat tilanteensa päälle.

Joka ikisessä hetkessä on mahdollisuus pysähtyä ja tehdä luova ratkaisu. Kun teet siitä systeemin, alat vahvistaa hyveitä.

Meidän sukupolvemme ratkaisee nämä ongelmat, koska vaihtoehto on liian kauhea ja hävettävä. Jokaisen on tehtävä oma pieni osansa. Olemme sen tehtävän veroisia.

Palkkio ajattelutavan takana

Les Brown

Motivaatiovalmentaja



Meissä jokaisessa on jotain erityistä. Ihmeet tapahtuvat ensin mielessä, sitten toimintana. Henkilökohtainen tavoitteeni oli parantua syövästä ja päästä olemaan osa Nordic Business Forumin toteuttajien unelmaa. Rahan takana olevassa mielenmallissa on kyse syvemmästä asiasta kuin rahasta: mitä vaaditaan, jotta voi toteuttaa unelmansa.

Aseta itsellesi kolmen tason tavoitteita:

- henkilökohtaisia tavoitteita
- uratavoitteita
- sosiaalisia tavoitteita

Kirjoita tavoitteesi ylös. On tutkittu, että kun tavoitteet kirjoittaa, ne alkavat

toteutua. Alitajunta alkaa silloin tehdä töitä.

Puhu tavoitteistasi ääneen sekä muille ihmisille että itsellesi. Kun toistat asiiasi, se alkaa muuttaa mielesi prosesseja asian toteutumista kohti.

Kerää ympärillesi tiimi, joka auttaa toteuttamaan tavoitettasi. Mieti, kenen tahdissa kuljet. On ihmissuhteita, jotka tukevat sinua, ja ihmissuhteita, jotka ovat myrkyllisiä. Jos sinulle sanotaan kerran, että et pysty toteuttamaan unelmaasi, se neutraloituu vasta, kun sinulle on sanottu 17 kertaa, että pystyt siihen. Koska tarvitsemme ihmisiä, jotka uskovat meihin, olen kerännyt ympäri maailman 10 000 toivon ääntä. Nämä äänet vakuuttavat, että pystyt siihen!

Päätän elää upeampaa elämääni nyt

- Luon pysäyttämättömän mielenmallin ja uskon siihen, että voin saavuttaa unelmani.
- Vahvistan optimismin kykyäni elääkseni merkityksellisen ja tarkoituksellisen elämän.
- Tuon itsessäni olevan suuruuden nopeasti esiin.
- Löydän voimaääneni, jolla puhun sydämeistäni ja muutan elämää.
- Hoidan ja kasvatan mieltäni.
- Luon ja ylläpidän positiivisuutta.
- Osoitan olevani aikaansaava johtaja ja luon oman perintöni.



Jos teet sitä, mikä on helppoa,
elämästäsi tulee vaikeaa
– ja päinvastoin.

Aina löytyy tekosyitä pysyä takalalla. Jos teet sitä mikä on helppoa, elämästä tulee vaikeaa – ja päinvastoin. Mahdollisuus odottaa oven takana. Jos et kuule ääntä sisälläsi, elämäsi kuluu totellen lankoja joita joku toinen vetää. Tee sitä, minkä tiedät oikeaksi.

Mitä annat on se, mitä saat. Meidän tulee auttaa toisiamme pääsemään pidemmälle kuin itse olemme päässeet – samoin kuin itsekin seisomme edeltäjiemme olkapäillä. Et ole koskaan liian vanha oppimaan etkä liian nuori opettamaan.

Ole nälkäinen

Tavoitteeseen pääsemiseksi täytyy olla intohimoa. Matkalla tulee aina virheitä ja turbulenssia, mutta kun unelma on tarpeeksi iso, pienet vastoinkäymiset eivät haittaa. Jos et itse usko itseesi, hanki ympärillesi ihmisiä, jotka uskovat sinuun. Ennen pitkää usko siirtyy sinuunkin.

Nälkäiset ihmiset tekevät asioita, joita muut eivät tee, ja saavuttavat asioita, joita muut eivät saavuta. Saat elämän, jota elät, et sitä, jota odotat. Ole nälkäinen! Nälkäinen ihminen on pysäyttämätön.

Rakenna suhteita. Bisnestä tehdään sellaisten ihmisten kanssa, jotka tunnetaan. Anna ennen kuin pyydät. Jonain päivänä sinut palkitaan.



Julie VanPutten

Me valitsemme itse kohtalomme. Voimme valita, että olemme onnellisia. Se, kuinka käsittelemme stressiä, kertoo myös siitä, kuinka selviämme elämästä.

Stressin käsittelyssä auttavat

- meditatiiviset harjoitukset
- ajatusten korvaaminen toisilla
- proaktiiviset menetelmät

Positiivinen psykologia

Päätä, että koet kolme positiivista tunnetta joka päivä. Rakenna elämäsi positiivisten tunteiden kautta. Kun päätät valita positiiviset tunteet ystäväkseksi, aivoissasi rakentuu uusia neurologisia yhteyksiä. Meistä tulee se, mitä ajattelemme: siksi oman ajattelemisen ajatteleminen on tärkeää.

Uralla on suuri merkitys ihmisten onnellisuuteen kaikissa kulttuureissa. Yli vuoden työttömänä olleiden on vaikeampi olla onnellisia kuin jopa rakkaansa menettäneiden. Se, mitä teet joka päivä, vaikuttaa ratkaisevasti hyvinvointiisi.

Kun teet jotain jota rakastat, se vaikuttaa koko elämäsi. Oletko itse tehnyt valintoja oman hyvinvointisi kustannuksella? Mille asioille olet sanonut ei?

Vaikuttava puhuminen VIP-koulutus

Les Brown

Motivaatiovalmentaja



Aitini adoptoi minut ja kaksoisveljeni, kun olimme vauvoja. Hän adoptoi yhteensä 7 lasta ja kasvatti meidät hyvin. Lupasin, että joskus vielä ostan hänelle talon – vuosi-en varrella ostin hänelle neljä taloa. Hän taisteli syöpää vastaan 22 vuotta. En olisi voinut uskoa, että minusta tulee se mitä nyt olen. Minun tarinani osoittaa, että se ei ole tärkeää, mistä lähdet, vaan se, mitä tekee.

Luulin aina, etten pysty ja että olen vain tyhmempi kaksonen. Kun olin opiskelija, opettaja sanoi minulle, etten enää koskaan saa sanoa, etten pysty. Se oli käännekohta elämässäni.

Tee töitä sanansaattajan eli itsesi kanssa. Muuta suhdettasi ympäristöön, ja ymmärrät, mikä on mahdollista. Kai-

kissa meissä on potentiaalia, kun vain avaamme mieleemme energiat, jotka ovat siellä jo valmiina. Täytyy myös olla rohkeutta rikkoa vanhat rajat, koska emme voi enää toimia samalla tavalla kuin aikaisemmin. Kasvaminen tarkoittaa sellaiselle tasolle menemistä, jossa ei olla oltu koskaan aikaisemmin. Kasvaaksesi täytyy olla valmis menemään epämu-
vuusalueelle.

Muuta maailmaa

Jätä kuulijoihisi energiamerkkisi: kun yleisö lähtee luotasi, heillä on parempi mieli. Informaatiopuhe ei muuta maailmaa, mutta energiapuhe muuttaa. Meillä on tunnemuisti, johon energia vaikuttaa.

Kun kerrot tarinasi, lisäät omaa luottavuuttasi. Tee tarinastasi yleisön oma

ja ota yleisösi osaksi tarinaa. Tämän takia pyydän yleisöä nostamaan käsiään ja puhumaan ääneen. Tämän takia otan myös lavalle esimerkkihenkilöitä.

Luo yhteistyösuhteita. Kun sinulla ei ole vielä tarpeeksi omaa uskottavuutta, voit lainata sitä partnereiltasi.

Kerro tarinoita. Älä koskaan kerro opetusta ilman tarinaa. Älä koskaan kerro tarinaa ilman opetusta.

Luo visio, joka on suurempi kuin sinä itse. Elä täytenä ja kuole tyhjänä – silloin elämälläsi on ollut tarkoitus. Tavoitele kuuta: vaikka et osuisi, päädyt kuitenkin tähtien joukkoon.

Lopeta puheesi dramaattisesti.

Kun opit kommunikoimaan vaikuttavasti, se muuttaa elämäsi.



Älä koskaan kerro opetusta ilman tarinaa. Älä koskaan kerro tarinaa ilman opetusta.

Löydä oma voimaäänesi (power voice)

- p = passion: kun puhu sydämestäsi, olet vaikuttava puhuja
- o = optimism: usko itseesi, sinulla on valta muuttaa elämääsi ja tehdä siitä merkityksellistä
- w = work: tee töitä itsesi kanssa ja hanki tarvitsemasi taidot
- e = energy: puhu niin energisesti, että ihmiset tulevat penkin reunoille kuuntelemaan
- r = relationship: rakenna suhde yleisösi
- v = vision: luo käsitys, että jokainen voi tehdä enemmän kuin nyt
- o = opportunity: etsi mahdollisuuksia, jotka odottavat hiljaisuudessa että löydät ne – ne eivät koputa ovelle
- i = ideas: tarjoa ideoita
- c = choice: valitse, että muutat elämäsi
- e = experience: kokemusta täytyy olla, jotta voi puhua erilaisille yleisöille

Clifton Anderson

Elämä kuiskaa ensin. Jos et kuule sitä, viimein elämä huutaa sinulle. Olin 36-vuotiaana urani huipulla, mutta huomasin, että olin kiivennyt väärälle vuorelle. Päätin, että viiden vuoden kuluessa siirryn kouluttajaksi. Minulle oli annettu lahjaksi ääni, jota halusin viimein alkaa käyttää.

Meillä jokaisella on lahjoja: jokainen tekee jotain erityisen hyvin. On paljon ihmisiä, jotka eivät elä omien lahjojensa ja mahdollisuuksiensa mukaan. Me voimme kuitenkin olla unohtumattomia. Sinä itse olet tarpeeksi. Sinä voit tulla siksi joksi haluat tulla. Päätä tehdä vaikeita asioita, jotta elämästäsi tulisi helpompaa.

Mitä odotat? Maailma odottaa sinua! Tule reunalle. Voit päästä lentoon.



Seminaarin tunnelmia



Seminaarin aloitti yllätysesikiintyjä Paradise Oskar esittämällä teemaan sopivasti Euroviisukappaleensa Da da dam.



Juontaja Janne Porkka piti seminaarin tunnelman korkeimmissa kerroksissa alusta loppuun asti.



Seminaarin avaussanat lausuivat Suomen Yrittäjäyhteisön toimitusjohtaja Jyri Linden ja Jyväskylän kaupunginjohtaja Markku Andersson.



Keski-Suomen kauppakamarin toimitusjohtaja Uljas Valkeinen haastatteli lavalla useita esiintyjä. Kuvassa haastateltavana Anssi Vanjoki.

Seminaarin tunnelmia



Juhlallisesta iltagaalasta nautittiin Al Goren ja muiden seminaarin esiintyjien seurassa.



Onnistuneen seminaarin järjestäjät pääpuhujien kanssa: Lotta Pulkkinen, Ville Saarikalle, Hans-Peter Siefen, Ilari Tervonen, Mikko Jaatinen, Al Gore, Les Brown, Juha Lehto, Jyri Lindén ja Wilma Alanen.

Vuoden Vastuullinen Johtaja 2011



Yrittäjä Mika Anttonen

Energiayhtiö St1 Oy:n pääomistaja ja hallituksen puheenjohtaja **Mika Anttonen** on valittu vuoden 2011 vastuulliseksi johtajaksi. Valinta julkistettiin 30.9.2011 Tuottava vastuullisuus –seminaarissa. Valinnan tekivät Suomen Yrittäjäyhteisö, Keskuskauppakamari, Mediaplanet, Työ- ja elinkeinoministeriö ja Finnish Business & Society.

Valintaraadin perusteluiden mukaan Mika Anttonen on kasvattanut St1:n liiketoimintaa menestyksekkäästi rakentaen energia-alalle entistä ympäristöystävällisempiä ja kestävämpiä toimintatapoja ja tuotteita. St1 on tuonut markkinoille ennakkoluulottomasti uusia, ympäristöä säästäviä tuotteita ja palveluita tavoitteenaan tulla maailman johtavaksi jäte-etenolin laiteteknologian toimittajaksi ja johtavaksi vähäpäästöisen energian valmistajaksi ja myyjäksi. Mika Anttonen on yhtiön johtajana onnistunut nostamaan pienen kotimaisen yhtiön merkittäväksi toimijaksi ja suunnannäyttäjäksi omalla toimialallaan kestävän kehityksen periaatteita hyödyntäen. St1 on myös saanut lukuisia tunnustuksia kestävän kehityksen mukaisesta toiminnastaan.

Ensimmäistä kertaa järjestetyn kilpailun tarkoituksena oli nostaa esiin yhteiskuntavastuun merkitys liiketoiminnan me-

nestystekijänä sekä yritysjohtajien rooli vastuullisten ja koko yhteiskunnan kannalta kestävien liiketoimintatapojen edistäjänä.

”Moraalisen veloitteen lisäksi vastuullisuudesta on tullut entistäkin tärkeämpi markkinaetu kaikissa organisaatioissa. Yritysjohtajat ovat sen toteuttamisessa erityisen tärkeässä roolissa omalla esimerkillään, kannustuksellaan ja valinnoillaan. Mika Anttonen on toiminnallaan osoittanut olevansa yksi näistä johtajista, ja ansaitsee siksi mielestämme Vuoden Vastuullinen Johtaja -tunnustuksen,” sanoo valintaraadin puheenjohtaja Hans-Peter Siefen.

Kilpailuun haettiin ehdokkaita vastuullisuuden johtamisessa ansioituneista henkilöistä kevään ja kesän ajan avoimella haulla. Valinnassa painotettiin henkilön johtamisominaisuuksien lisäksi hänen edustamansa yrityksen taloudellista vastuuta (liiketoiminnan tuottavuus, kasvu ja työllistäminen), sosiaalista vastuuta (henkilöstön osallistaminen ja arvostus) ja ympäristövastuuta (luonnonvarojen tehokas käyttö ja vähäpäästöinen toiminta).



Nordic Business Forum

2012

KASVU

✦ *Bisneksen kasvu*

✦ *Henkilökohtainen kasvu*

✦ *Hyvinvoinnin kasvu*

JYVÄSKYLÄ 20.9.-21.9.2012



Mukana lisäksi mm. *Peter VESTERBACKA Taneli TIKKA Matti ALAHUHTA*
Esa SAARINEN Anne BERNER Jari SARASVUO ja Mika ANTTONEN

Inspiration for two.

Jokaista lunastettua lippua kohden
Nordic Business Forum antaa päivän
inspiraatiota ja yrittäjähenkisyyttä
myös yhdelle koululaiselle.

www.nordicbusinessforum.fi/2012